

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “วิทยุชุมชนกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการสื่อสารเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนบ้านจำรุง” อำเภอแกลง จังหวัดระยอง โดยอาศัยการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาบทบาทของวิทยุชุมชนที่เข้าไปเสริมประสิทธิภาพการสื่อสารของกลุ่ม

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษากลุ่มองค์กรชุมชนบ้านจำรุง มีเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาโดยเลือกทำการศึกษาทั้ง 24 กลุ่มองค์กร ดังนี้

1. ศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนและผู้สูงอายุบ้านจำรุง
2. ร้านค้าชุมชน
3. กองทุนพัฒนาหมู่บ้าน
4. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
5. ชมรมอินทโชติการุณย์
6. ชมรมอินทโชติอำเภอแกลง
7. กลุ่มผู้ใช้น้ำ
8. กลุ่มธนาคารขยะและสิ่งแวดล้อม
9. กลุ่มที่พักรวมชนโฮมสเตย์
10. ชมรมผู้สูงอายุ
11. กลุ่มพัฒนาอาชีพ
12. กลุ่มเกษตรพื้นบ้าน
13. กลุ่มเยาวชน
14. กลุ่มกองทุนเงินล้าน
15. กลุ่มวิทยุชุมชน
16. กลุ่มอาสาสมัคร (อสม.)
17. กลุ่มรักษาวินัยธรรมท้องถิ่น

18. กลุ่มสตรีอาสาพัฒนาบ้านจำรุง
19. กลุ่มสวัสดิการบ้านจำรุง
20. กองทุนชาวนา
21. กลุ่มธนาคารชุมชนบ้านจำรุง
22. กลุ่มแปรรูปผลผลิต
23. เครือข่ายองค์กรชุมชนบ้านจำรุง
24. กลุ่มรวมซื้อรวมขายยางพารา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Study) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ที่มีความเกี่ยวข้อง
2. ศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Study) ตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีการศึกษาในครั้งนี้
  - 2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประธาน คณะกรรมการองค์กรประชาชนชุมชนบ้านจำรุงทั้ง 24 กลุ่ม และคณะกรรมการวิถุชุมชนรวมทั้งผู้ดำเนินรายการ
  - 2.2 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ในการดำเนินงานขององค์กรประชาชนที่เข้ามาใช้วิถุชุมชนบ้านจำรุง อำเภอแกลง จังหวัดระยองในการเผยแพร่ข่าวสารของกลุ่ม
  - 2.3 การสนทนากลุ่ม (Focus group) เป็นการสนทนากับกลุ่มองค์กรประชาชน โดยมีตัวแทนของกลุ่มองค์กรเข้าร่วมการสนทนา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยมีแนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์ (Guide-line Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) ในแต่ละประเด็นมีความสัมพันธ์กับเรื่องที่ทำการศึกษา

หัวข้อที่ 1 ที่มาและพัฒนาการของวิถุชุมชนบ้านจำรุง โดยมีประเด็นการสัมภาษณ์ดังนี้

- 1) พัฒนาการของวิถุชุมชนบ้านจำรุง

- 2) โครงสร้างการบริหารงานของวิฑูชุมชน
- 3) การดำเนินงานของวิฑูชุมชนบ้านจำรุง
- 4) การประเมิผล
- 5) การให้ความสนับสนุนการดำเนินงานของวิฑูชุมชนบ้านจำรุง
- 6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

หัวข้อที่ 2 เกี่ยวกับองค์กรชุมชน 24 องค์กรของบ้านจำรุง โดยมีประเด็นคำถามดังนี้

- 1) ความเป็นมาของกลุ่มองค์กรชุมชนทั้ง 24 กลุ่ม
- 2) โครงสร้างการดำเนินงานของกลุ่ม
- 3) การบริหารจัดการกลุ่ม
- 4) การเข้ามามีส่วนร่วมในวิฑูชุมชน
- 5) บทบาทของวิฑูชุมชนมาเสริมสร้างการทำงานของกลุ่มได้อย่างไร การสื่อสารเพื่อ

การพัฒนาได้อย่างไร

- 6) ปัญหาและอุปสรรค
- 7) ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิฑูชุมชนบ้านจำรุง

นอกจากนั้นยังใช้อุปกรณ์ในการเก็บข้อมูล คือ เครื่องบันทึกเสียง สมุดบันทึกการ

สัมภาษณ์และการสังเกต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาความ (Descriptive Analysis) เพื่ออธิบายข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งหมด โดยนำมาวิเคราะห์และเขียนพรรณนาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากการศึกษาในครั้งนี้